

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Mantojums](#) > [Lietu Tiesību \(in Rem\) Pielāgošana](#) France

Lietu tiesību (in rem) pielāgošana

 Francija

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kādas lietu tiesības (in rem) var rasties mantošanas ceļā saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem?

Francijas tiesībās ir paredzēts, ka “*nodrošinājuma tiesības in rem ir likumiskas, juridiskas vai līgumiskas tiesības atkarībā no tā, vai tās ir piešķirtas ar likumu, pamatojoties uz prasības statusu, ar izpildes nodrošināšanas spriedumu vai ar vienošanos. Tas ir kustams vai nekustams atkarībā no tā, vai tas attiecas uz kustamu vai nekustamu īpašumu. Tas ir vispārīgs, ja tas attiecas gan uz kustamu, gan nekustamu īpašumu vai tikai uz kustamu īpašumu vai nekustamu īpašumu. Tas ir specifisks, ja tas attiecas tikai uz noteiktu vai nosakāmu īpašumu- kustamu vai nekustamu*”. Civillkodeksa 2324. pants)

Principā nodrošinājuma tiesības nebeidzas ar vienas no apgrūtinājuma puses nāvi, jo mirušā aktīvi un pasīvi tiek nodoti to mantiniekiem. Visas mantas nodošana nāves gadījumā attiecas uz visām nodrošinājuma tiesībām neatkarīgi no tā, vai tās ir līgumiskas, likumiskas vai juridiskas.

Tādējādi mantošana pati par sevi nerada jaunas tiesības *in rem* uz kustamu īpašumu, bet gan mantošanas ceļā nodod mantiniekam esošās tiesības *in rem*.

Saskaņā ar Civillkodeksa 2329. pantu tiesības *in rem* uz kustamu īpašumu, kas var būt mantojuma sastāvdaļa, ir šādas:

- “1) privilēģijas attiecībā uz kustamo īpašumu;
- 2) materiāla kustama īpašuma ķīla;
- 3) nemateriāla kustama īpašuma ķīla;
- 4) īpašumtiesību kā nodrošinājuma saglabāšana vai nodošana.”

Tiesības *in rem* uz nekustamo īpašumu, ko var nodot vai iegūt nāves gadījumā, ir šādas:

- īpašumtiesības un tās veidojošās tiesības (lietojuma tiesības un īpašumtiesības bez lietojuma tiesībām),
- izmantošanas vai apdzīvošanas tiesības,
- apbūves tiesības,
- servitūti,
- *emphyteusis* (ilgtermiņa noma).

Nodrošinājuma tiesības *in rem* uz nekustamo īpašumu privilēģiju, kustama īpašuma ķīlas un hipotēkas veidā (Civillkodeksa 2375. pants) var arī nodot vai iegūt saistībā ar mantojuma nokārtošanu. Nekustamais īpašums tiek nodots tiesību pārņēmējiem ar piesaistītām nodrošinājuma tiesībām *in rem*.

2 Vai šādas lietu tiesības (in rem) tiek reģistrētas nekustama vai kustama īpašuma reģistrā un, ja tā, vai šāda reģistrācija ir obligāta? Kurā reģistrā vai reģistros tās reģistrē un kādas ir reģistrācijai izvirzītās prasības un piemērotā kārtība?

Saskaņā ar tiesību aktiem, kas reglamentē nodrošinājuma tiesības attiecībā uz kustamo īpašumu, apgrūtinājums ir saistīts ar mantu, un līdz ar to vienas no apgrūtinājuma puses nāve to neizbeidz.

Tomēr šis apgrūtinājums ir publisks un tiek ierakstīts reģistrā, lai tas būtu vispārēji izpildāms. Parādnieka vai īpašnieka mantiniekiem ir jālūdz kompetentajam reģistratoram veikt oficiālus grozījumus, lai jaunā saņēmēja vārdu reģistrētu nodrošinājuma tiesību attiecībā uz kustamo īpašumu un citu saistītu darījumu reģistrā (*registre des sûretés mobilières et autres opérations connexes*).

Francijas tiesību akti ļauj mantiniekam veikt šo grozījumu saskaņā ar Komerckodeksa R. 521–16. pantu: “Ja pieteikums veikt grozītu reģistrāciju attiecas uz informāciju, kas attiecas uz parādnieku vai īpašuma īpašnieku, ja viņš nav parādnieks, un kas minēta R. 521–6. panta 2., 3. un 4. punktā, reģistrators izmanto šo informāciju, lai aizstātu esošo ierakstu. Attiecībā uz nomas darījumiem, kas saistīti ar kustamo īpašumu, aizstāj tikai informāciju par parādnieku. Citos gadījumos reģistrators ieraksta grozījumu sākotnējā ieraksta malā, norādot šā ieraksta datumu.”

Iesniedzamajiem apliecinājumiem jāpierāda jaunā saņēmēja kā bijušā parādnieka vai īpašnieka mantinieka statuss.

Jebkura tiesību *in rem* uz nekustamu īpašumu nodošana vai iegūšana nāves gadījumā ir jāapliecina ar notariālu paziņojumu, kurā norādīts, vai tiesību pārņēmēji vai legātāri ir pieņēmuši mantojumu, vajadzības gadījumā precizējot šādas pieņemšanas kārtību saskaņā ar 1955. gada 4. janvāra Dekrēta Nr. 55–22 29. pantu.

Šādas tiesības *in rem* uz nekustamo īpašumu, kas nodotas vai iegūtas nāves gadījumā, tiek ierakstītas zemesgrāmatā, ja tās izriet no:

- likumiskās mantošanas, kas saistīta tikai ar īpašuma nodošanu vai lietojuma noteikšanu,
- testamentārās mantošanas, kas ļauj novēlēt jebkādas tiesības *in rem* uz nekustamo īpašumu (servitūts, izmantošanas vai apdzīvošanas tiesības).

Lejasreinas, Augšreinas un Mozeles departamentos šo ierakstu veic vēsturisku iemeslu dēļ zemesgrāmatā (*livre foncier*), ko uztur tiesnesis, ko sauc par zemesgrāmatu tiesnesi (*juge du livre foncier*) (1924. gada 1. janvāra likums). Majotā kopš 2008. gada 1. janvāra visas ēkas ir jāreģistrē zemesgrāmatā (*livre foncier*), ko uztur nekustamā īpašuma reģistrācijas departaments (*Service de la conservation de la propriété immobilière*), un ir jāreģistrē arī visas šo ēku tiesību nodošanas un reģistrācijas (Civilkodeksa 2509. pants).

Pārējā Francijas teritorijā reģistrācija tiek veikta nekustamo īpašumu reģistrā (*fichier immobilier*), kas centralizē informāciju un ietver personas lietas un ēku reģistrus, un to glabā zemes reģistrācijas iestādes (*services de la publicité foncière*).

Saskaņā ar 1955. gada 4. janvāra Dekrēta Nr. 55–22 28. panta 3. punktu reģistrācija ir obligāta notariāliem paziņojumiem, kas sagatavoti, lai noteiktu nekustamā īpašuma tiesību *in rem* nodošanu vai dibināšanu nāves gadījumā.

Ar 1955. gada 14. oktobra dekrēta 69. panta 6. punktu notariāli apliecināta paziņojuma piemērošanas joma tiek paplašināta, attiecinot to uz:

- likumīgā lietojuma tiesībām, kas pārdzīvojušajam laulātajam piešķirtas ar Civilkodeksa 767. pantu,
- nekustamā īpašuma tiesību *in rem* nodošanu, kas izriet no dāvinājumiem starp laulātajiem par labu pārdzīvojušajam vai nu ar laulības līgumu, vai laulības laikā,
- tiesību *in rem* piešķiršanu attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas dod labumu pārdzīvojušajam laulātajam un kas izriet no laulības līguma noteikumiem, ar kuriem katram no viņiem tiek piešķirtas nevienlīdzīgas daļas kopīpašumā saskaņā ar Civilkodeksa 1520. un nākamajiem pantiem.

Saskaņā ar 1955. gada 4. janvāra Dekrēta Nr. 55–22 33. pantu šīs formalitātes izpildes termiņš ir četri mēneši no dienas, kad tika pieprasīta notariālā palīdzība. Tiesību pārņēmējus var saukt pie atbildības saskaņā ar minētā dekrēta 30–4. panta pirmo daļu, ja notariālā palīdzība tiek lūgta vēlāk nekā sešus mēnešus pēc nāves vai, ja vēlāks notikums maina mantošanas kārtību, mantojumu vai tiesības pieņemt vai atraidīt mantojumu, vairāk nekā sešus mēnešus pēc minētā notikuma.

Notāra, kas sagatavo aktu, ziņā ir to deponēt zemes reģistrācijas iestādēs.

Reģistrācija izriet no akta iekļaušanas dibināšanas aktu, deklaratīvo aktu vai tiesību nodošanas aktu publikāciju reģistrā.

3 Kādas ir ar lietu tiesību (in rem) reģistrāciju saistītās sekas?

Pēc reģistrācijas īpašuma tiesību mantinieks tiek uzskatīts par to likumīgo turētāju, un viņam ir tiesības uz tādu pašu aizsardzību kā sākotnējam īpašniekam no jebkura cita tā prasītāja, kurš nav reģistrējis savas tiesības.

Saskaņā ar Francijas vispārējām tiesībām zemes reģistrācija ļauj informēt trešās personas, izmantojot principu par brīvu piekļuvi nekustamo īpašumu reģistram, kā noteikts Civilt kodeksa 2449. pantā, un izšķirt strīdus par tiesībām *in rem* uz nekustamo īpašumu. Tas nerada tiesības *in rem* uz nekustamo īpašumu, bet ir tikai nepieciešams nosacījums, lai akti būtu izpildāmi attiecībā pret trešām personām.

Tiesību *in rem* uz nekustamo īpašumu nodošanas vai izveides neregistrēšana nāves gadījumā netiek sodīta ar neizpildāmību attiecībā pret trešām personām, izņemot privātus novēlējumus, atšķirībā no aktiem vai lēmumiem, kas ietver tiesību *in rem* nodošanu vai izveidi *inter vivos*.

Sodu par neizpildāmību nevar piemērot, jo vienīgos tiesību pārņēmējus vai daļas tiesību pārņēmējus uzskata par mirušās personas tiesību pārņēmējiem (*continuation de la personne du défunt*). Tāpēc trešās personas nevar uzskatīt, ka mirušais joprojām ir tiesību subjekts, un tādējādi tām nav tiesību neņemt vērā šo nodošanu vai izveidi. Elzasas-Mozeles reģionā reģistrācijas sekas ir līdzīgas Francijas vispārējām tiesībām, lai gan ir vairākas īpašas iezīmes:

- reģistrācijas priekšmets ir nevis akti, bet gan tiesības,
- tiesību reģistrācija ir paredzēta, lai nodrošinātu izpildāmību pret trešām personām (1924. gada 1. jūnija likuma 38. pants),
- reģistrētām tiesībām piemēro precizitātes prezumpciju, jo tās pārbauda zemesgrāmatu tiesnesis. Tādējādi pierādīšanas pienākums ir pusei, kas apstrīd reģistrētās tiesības.

Majotā ēkas ieraksta zemesgrāmatā rezultātā tiek izdots īpašumtiesību akts, kas apliecina īpašnieka statusu. Nekustamā īpašuma tiesību *in rem* ierakstīšana zemesgrāmatā padara tās izpildāmas attiecībā pret trešām personām.

Šie noteikumi ir leģislatīvi.

4 Vai ir spēkā īpaši noteikumi un procedūras, lai pielāgotu lietu tiesību (in rem), uz ko persona ir tiesīga saskaņā ar mantošanai piemērojamiem tiesību aktiem, gadījumā, ja tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā persona atsaucas uz attiecīgo tiesību, šāda lietu tiesība (in rem) nav zināma?

Francijas tiesībās nav īpaša noteikuma vai procedūras, lai pielāgotu tiesības *in rem*, kas nav atzītas Francijas tiesībās.

Lapa atjaunināta: 05/11/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko

piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.